

Sygn. akt II AKz 699/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2015 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Gwidon Jaworski

Protokolant: Bożena Waniek

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Małgorzaty Bednarek

po rozpoznaniu w sprawie **W. P. (P.)**

oskarżonego o czyn z art. 280 § 2 k.k. i art. 189 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.
w zw. z art. 64 § 1 k.k. i inne

zażaleń obrońców oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 23 listopada 2015 roku, sygn. akt XVI K 208/15

w przedmiocie określenia czasu trwania aresztu tymczasowego

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym orzeczeniem z dnia 23 listopada 2015 roku Sąd Okręgowy w Katowicach na podstawie art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. postanowił przedłużyć stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania zastosowanego wobec W. P. postanowieniem Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 5 lipca 2014 roku, sygn. akt VII Kp 258/14, do dnia 30 marca 2016 roku, do godz. 12:30.

A.. A. K. powyższemu postanowieniu w wywiedzionym zażaleniu zarzuciła obrazę przepisów postępowania, która miały istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie:

1. art. 7 i art. 249 § 1 k.p.k. poprzez bezpodstawne przyjęcie, że zastosowanie tymczasowego aresztowania jest niezbędne dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania, podczas gdy właściwa, zgodna z regułami prawidłowego rozumowania i wskazaniem doświadczenia życiowego ocena materiału dowodowego takiego wniosku nie uzasadnia,
2. art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez uznanie, że w sprawie nadal istnieje obawa, że oskarżony w bezprawny sposób będzie utrudniał tok postępowania, podczas gdy:
 - oskarżony przyznał się do stawianych mu zarzutów, złożył wyjaśnienia oraz wnioski o dobrowolne poddanie się karze,

- w świetle obecnie obowiązujących przepisów postępowania karnego nie ma konieczności stawiennictwa oskarżonego na rozprawach, a ewentualna nieobecność nie będzie stanowić przeszkody w rozpoznaniu sprawy, a z daleko idącej ostrożności procesowej obrońca zarzuciła obrazę,

3. art. 257 § 1 k.p.k. poprzez naruszenie zasady minimalizacji środków zapobiegawczych, będącej negatywną przesłanką stosowania tymczasowego aresztowania i zastosowanie tego najsurowszego środka w sytuacji, gdy inne środki zapobiegawcze byłyby wystarczające, zwłaszcza iż wobec współoskarżonych którym postawiono tożsame zarzuty stosowane są środki zapobiegawcze o charakterze nieizolacyjnym.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, a z daleko idącej ostrożności procesowej obrońca wniosła

o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez orzeczenie wobec oskarżonego W. P. środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym.

Powyższe orzeczenie zaskarżył obrońca oskarżonego – adw. A. N., zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki do stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, podczas gdy okoliczności sprawy nie prowadzą do takich ustaleń,

2. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj.

- art. 249 § 1 k.p.k. polegającą na niedostatecznym uzasadnieniu podstaw do zastosowania tymczasowego aresztowania jako wyłącznego środka mogącego prawidłowo zabezpieczyć toczące się postępowanie, podczas gdy zastosowanie innych nieizolacyjnych środków zapobiegawczych, w tym dozoru policyjnego i poręczenia majątkowego byłby wystarczające dla osiągnięcia powyższego celu,
- art. 257 k.p.k. polegającą na naruszeniu zasady wyjątkowości stosowania tymczasowego aresztowania, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że inne środki zapobiegawcze byłyby wystarczające dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania;
- art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. polegający na uznaniu, iż zachodzi obawa, że oskarżony będzie mataczył i nakłaniał do składania fałszywych zeznań, podczas gdy okoliczności sprawy nie prowadzą do takich ustaleń,
- art. 258 § 2 k.p.k. poprzez uznanie, iż potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania jest uzasadniona groźną oskarżonemu surową karą.

Mając powyższe zarzuty na uwadze, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zmianę środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na inne nieizolacyjne środki zapobiegawcze.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Wniesione przez obrońców zażalenia nie są zasadne, stąd nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy w Katowicach dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i prawnych, stwierdzając dalszą konieczność stosowania wobec oskarżonego najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wskazując, iż inny środek o charakterze wolnościowym nie spełniłby swoich celów.

Kontrola odwoławcza zaskarżonego postanowienia dokonana przez pryzmat zarzutów oraz argumentacji podniesionej w zażaleniach nie wykazała, aby Sąd

I instancji wydając zaskarżone orzeczenie dopuścił się wskazanych naruszeń prawa procesowego oraz błędu w ustaleniach faktycznych mających wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, iż analiza akt sprawy nie przynosi odmiennych od Sądu Okręgowego ustaleń oraz wniosków, co do istnienia po stronie oskarżonego przesłanki ogólnej z art. 249 § 1 k.p.k. – i to zarówno w aspekcie dowodowym, jak i istnienia potrzeby zabezpieczenia prawidłowego toku procesu. Fakt popełnienia przez oskarżonego zarzucanych mu w akcie oskarżenia czynów został w dużym stopniu uprawdopodobniony zebranymi w śledztwie dowodami, m. in. zeznaniami świadków wyjaśnieniami współoskarżonych, w tym samego oskarżonego W. P., a także specjalistycznymi opiniami sądowymi. Co więcej, jak dotąd nie ujawniły się w sprawie okoliczności, które omawiane wyżej prawdopodobieństwo niweczyłyby, czy też w dużym stopniu osłabiały. Zarzuty skarżących co do istnienia tej ogólnej przesłanki stosowania wszystkich środków zapobiegawczych uznać zatem należało za chybione.

Przeprowadzona przez tut. Sąd kontrola odwoławcza przekonuje, że trafnie Sąd

I instancji wskazał także na zachowaną w dalszym ciągu aktualność przesłanki szczególnej warunkującej stosowanie aresztu tymczasowego uregulowanej w przepisach art. 258 § 2 k.p.k. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku).

O realności wymierzenia oskarżonemu surowej kary zdecydował m.in. fakt, że zarzucane mu czyny (art. 280 § 1 i § 2 k.k.) są zagrożone karami spełniającymi kryterium formalne z art. 258 § 2 k.p.k. Do tego wniosku prowadzi nadto wysoki stopień społecznej szkodliwości tych czynów, co ma wynikać z działania wspólnie

i w porozumieniu z innym ustalonymi sprawcami, stosowania wobec pokrzywdzonych przemocy oraz z rozmiaru ich ujemnych następstw, w tym naruszenia takich dóbr prawnych jak zdrowie czy mienie, jak również z faktu, że oskarżony miał działać

w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 k.k. Tak więc, wbrew wywodom skarżących, w realiach niniejszej sprawy brak jest jakichkolwiek racjonalnie uzasadnionych podstaw do snucia domniemań, że kara grożąca oskarżonemu, nie posiada cechy surowości, o jakiej mowa tym przepisem. Surowość grożącej kary może zaś skłaniać oskarżonego, do podejmowania bezprawnych działań utrudniających postępowanie wskazanych w art. 258 § 1 k.p.k. Dodać przy tym trzeba, że stwierdziwszy zagrożenie surową karą Sąd może stosować ww. środek zapobiegawczy nawet wówczas gdy z materiału dowodowego nie wynika, by oskarżony podejmował kiedykolwiek próby destabilizowania toku postępowania. Źródłem obaw w tym zakresie jest bowiem wyłącznie groźba wymierzenia surowej kary, a nie to, czy takie działania były już w przeszłości podejmowane, bo wówczas wskazywałoby to na możliwość przyjęcia dodatkowej jeszcze przesłanki szczególnej o jakiej mowa

w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., która nie występuje w przedmiotowej sprawie.

Odnosząc się natomiast do zaprezentowanego przez obrońcę – adw. A. K. stanowiska, jakoby fakt tak przyznania się oskarżonego do popełnienia zarzucanych mu czynów, jak i złożenie wniosku w przedmiocie dobrowolnego poddania się karze w oparciu o art. 387 k.p.k., miało przemawiać za zbędnością dalszego stosowania tymczasowego aresztowania. Otóż nie ma racji skarżący wskazując, iż przyjęta przez oskarżonego postawa niweczy przesłanki przemawiające za stosowaniem izolacyjnego środka zapobiegawczego. Fakt złożenia przez oskarżonego wyjaśnień, przyznanie się do winy, jak i złożenie wniosku w trybie art. 387 k.p.k. należy do sfery uprawnień oskarżonego. Od wystąpienia takich okoliczności Sąd nie może uzależniać decyzji w zakresie dalszego stosowania tymczasowego aresztowania, albowiem nie dezawuuują one występujących w sprawie przesłanek w zakresie zasadności stosowania środków zapobiegawczych. Okoliczności przemawiających za dalszym stosowaniem wobec oskarżonego tymczasowego aresztowania nie deprecjonuje również to, że oskarżony M. K. w niniejszej sprawie nie jest tymczasowo aresztowany. Wskazać bowiem trzeba, iż sytuacja procesowa oskarżonych występujących w tej samej sprawie w zakresie stosowania środków zapobiegawczych może być różna. Tym samym nie można czynić zarzutu z faktu, że wobec oskarżonego W. P. zachodzą podstawy do stosowania tymczasowego aresztowania, a wobec innego oskarżonego takich podstaw brak.

W świetle powyższego, analizując okoliczności niniejszej sprawy w aspekcie art. 257 § 1 k.p.k. należy również stwierdzić, że mając na względzie charakter przyczyn uzasadniających stosowanie najsurowszego środka zapobiegawczego

w postaci tymczasowego aresztowania, środki zapobiegawcze o charakterze nieizolacyjnym nie byłyby w sprawie wystarczające.

Ponadto w ocenie Sądu Apelacyjnego stosowany środek zapobiegawczy nie jest nadmierny i nie przestał spełniać swych funkcji zabezpieczających proces, przeradzając się w antycypację przyszłej kary.

Jednocześnie na gruncie niniejszej sprawy nie dopatrzono się okoliczności z art. 259 k.p.k., które mogłyby wskazywać na potrzebę odstąpienia od stosowania tymczasowego aresztowania.

Zważywszy na wskazane powyżej okoliczności, Sąd Apelacyjny postanowił jak w części dyspozytywnej.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia wraz z pouczeniem o jego
prawomocności doręczyć oskarżonemu oraz jego obrońcy,
- akta zwrócić.

Katowice, dnia 9 grudnia 2015 roku.